

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ รองฝ่ายบริหารวิชาการ รองฝ่ายบริหารงบประมาณ รองฝ่ายบริหารงานบุคคล รองฝ่ายบริหารทั่วไป และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 180 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 120 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) มีสัดส่วนที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie and Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา เพื่อวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงในสถานศึกษา หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (checklist) ประกอบด้วยคำถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
จำนวน 4 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เมื่อได้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ ทำการแปลค่า
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 ด้าน จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า t test
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 ด้าน จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) และนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
บริหารความเสี่ยงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.2. ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
บริหารความเสี่ยง ด้านบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อมีความเสี่ยงอยู่ในระดับ
ปานกลาง

1.3 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
บริหารความเสี่ยงด้านบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อพบว่า มี
ความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการจัดทำเอกสารการเงินไม่เป็นปัจจุบัน และการ
นำงบประมาณไปใช้ไม่ได้พิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วน ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
ของผู้บริจาค มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

1.4 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
บริหารความเสี่ยง ด้านบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อมีความ
เสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นบุคลากรบางส่วนยังไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

1.5 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
บริหารความเสี่ยง ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายข้อมีความเสี่ยง
อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นมีปัญหานักเรียนเสพยาเสพติดในโรงเรียน นำมาซึ่งปัญหา
การลักเล็กขโมยน้อยในโรงเรียน มีปัญหานักเรียนหลบเลี่ยงการปฏิบัติศาสนกิจ
ประจำวัน มีปัญหาพฤติกรรมนักเรียน นักเลงในโรงเรียนรุ่นพี่รังแกรุ่นน้องมีการแบ่ง
กลุ่มพรรคพวกของนักเรียนที่มาจากจังหวัดเดียวกัน มีปัญหาพฤติกรรมชั่วสาวของ
นักเรียนในโรงเรียน มีปัญหาเส้นสายการฝากนักเรียนเข้าเรียน และการเรียกรับสินบน
จากผู้ปกครอง มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านพบว่า ด้านบริหารวิชาการ และด้านบริหารงานบุคคล มีความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุ 40-50 ปี

รายด้านพบว่า ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปมีความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วย โดยผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุ 40-50 ปี

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1. ด้านบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรต้องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในแต่ละสถานศึกษาและคณะกรรมการต้องทำหน้าที่ ในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศ ติดตามการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาเทคนิค และวิธีการสอนของครู

3.2 ด้านบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับครูที่รับผิดชอบด้านการเงิน ควรจัดส่งไปอบรมเรื่องการเงิน หรือจัดหาระเบียบ กฎหมาย และแนวปฏิบัติทางด้านการเงินของโรงเรียน ที่สำคัญผู้บริหารควรมีการวางแผนการบริหารงบประมาณระยะยาว ระยะปานกลาง และแผนปฏิบัติการประจำปี

3.3 ด้านบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อผลสำเร็จของงาน ติดตาม สอบถาม ปัญหาในการปฏิบัติงาน และเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของครูผู้สอนเพิ่มขึ้น เพื่อจูงใจครูและแก้ปัญหาขาดแคลนครูในสาขาที่ขาดแคลน

3.4 ด้านบริหารทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องสภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษา เช่น ด้านอาคารสถานที่ ห้องสุขา สถานที่อาบน้ำละหมาด ห้องละหมาด โรงอาหาร สิ่งอุปโภค บริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และที่สำคัญต้องบริหารอย่างมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดแนวการจัดการศึกษาที่ทำให้พิจารณาเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้มีการปรับเปลี่ยนกรอบแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะเหตุว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการประเมินผลการบริหาร เรียกว่า การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) ในระดับโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะได้รับอิทธิพลมาก จึงส่งผลให้ผู้บริหารจะต้องมีการปรับกล

ยุทธเพื่อพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ จิวแก้ว (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารในจังหวัดพิจิตร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการบริหารอยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เชื้อผู้ดี (2549) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเสี่ยงสูงสุด ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงระบบราชการ กระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานอื่นมากกว่าการบริหารวิชาการ เพื่อให้โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐาน ในส่วนที่เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวลี พวงคำ (2545) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการส่วนใหญ่ คือ เรื่องบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษารองลงมาคือบุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ขาดแคลน

สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความทันสมัย และชุมชนและท้องถิ่นไม่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ ถิตย์บุญครอง (2545) ศึกษาเรื่อง ความ-
 คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาใน
 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า
 ครูผู้สอนมีปัญหาการบริหารงานวิชาการดังนี้ (1) ปัญหาการจัดห้องสมุดของเล่น (2)
 ปัญหาการจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน (3) ปัญหาวัสดุประกอบหลักสูตร
 และสื่อการเรียนการสอน (4) ปัญหาของแนวการจัดประสบการณ์ (5) ปัญหาการ
 ประเมินพัฒนาการเด็ก (6) ปัญหาการนำแนวและแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ (7)
 ปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก (8) ปัญหาการประชุมอบรมทาง
 วิชาการ (9) ปัญหาการนิเทศภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริยา นะธานี (2548)
 ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 วิทยาศาสตร์ของครูตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน
 กรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี พบว่าปัญหาที่ครูพบมากที่สุด คือ ครูมีข้อจำกัด
 ด้านเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และครูส่วนใหญ่ขาดความพร้อมใน
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีสอนแบบ
 ต่าง ๆ การขาดประสบการณ์และขาดความมั่นใจในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ด้านสื่อและ
 แหล่งการเรียนรู้ โดยปัญหาที่ครูวิทยาศาสตร์พบมากที่สุด คือ โรงเรียนมีสื่อและแหล่ง
 การเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน และโรงเรียนขาดงบประมาณ
 ในการจัดหาสื่อ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยปัญหาที่ครูพบมากที่สุด คือ
 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมินตามสภาพจริง และขาดทักษะในการ
 สร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ด้านการวิจัยและปฏิบัติการในชั้นเรียน
 โดยปัญหาที่ครูพบมากที่สุดคือ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการ
 ในชั้นเรียน และการขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการวิจัย
 ปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.3 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ-
 บริหารความเสี่ยงด้านบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้

เนื่องจากในการบริหารงบประมาณโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะได้รับเงินอุดหนุนสนับสนุนทางการศึกษาจากรัฐบาลไม่มาก จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่ง ที่อยู่ในเครือข่ายโรงเรียนเอกชนดังกล่าวต้องจัดงานโรงเรียนเพื่อหารายได้จากการบริจาค และสมทบทุนจากหน่วยงาน ตลอดจนผู้ปกครองและในชุมชนบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน เพื่อช่วยสนับสนุนส่งเสริมในด้านการศึกษา การที่โรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณให้กับด้านการศึกษาในจำนวนจำกัดอยู่ จึงส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ เมธาข่มณต์ (2550) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาคือ ด้านการคำนวณต้นทุนผลิต ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ ปัญหาส่วนใหญ่คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการโรงเรียน รองลงมาคือ บุคลากรขาดความรู้ในกฎระเบียบและแนวปฏิบัติด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ การระดมทรัพยากรเป็นไปได้น้อย เนื่องจากอยู่ในชุมชนที่ยากจน และขาดข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการบริหาร สอดคล้องกับ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2552) ที่กล่าวถึงความเสี่ยงด้านการเงินว่า เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัดงบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง สอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ (2550) ที่กล่าวถึงการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินว่า การดำเนินกิจกรรมทั้งหลายต้องอาศัยปัจจัยเงินเป็นหลัก ความเสี่ยงของพื้นที่การเงินการบัญชีอาจเกิดขึ้นได้หลากหลายโดยเฉพาะความเสี่ยงในทุกระดับการศึกษา ที่ครอบคลุมถึงความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของเงินสด และทรัพย์สิน การทุจริตรายงานการเงิน การขาดงบประมาณ การใช้จ่ายเงินกับผลที่ได้รับด้านการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งได้แก่ การจัดซื้อจัดหา มักจะมีปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน หรือ

การชักออก น้อย โกง ความเสี่ยงในพื้นที่อันสำคัญได้แก่ ความเสี่ยงเรื่องคุณภาพ ความเสี่ยงเรื่องคุณลักษณะ ความเสี่ยงเรื่องกำหนดราคา ความเสี่ยงเรื่องผู้ขาย ความเสี่ยงจากการทุจริต

1.4 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะการปฏิรูปการเรียนรู้ของประเทศไทย ก็เช่นเดียวกับหลายประเทศ ที่พบว่าครูต้องทำหน้าที่มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งส่วนร่วมในเชิงการบริหารกับผู้บริหาร และส่วนร่วมในการทำงานกับคณะครูจำนวนหนึ่ง ครูจึงรู้สึกว่าจะต้องทำงานหนักมากขึ้น ต้องเสียสละและใช้เวลามากขึ้น อีกทั้งการกระจายงานไม่เท่าเทียมกัน บางคนงานมากในขณะที่บางคนว่างงาน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาร์รีฟท์ สือนิ (2546) ศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและการพัฒนาการบริหารงานบุคคล ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งทางด้านการสรรหานักบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบำรุงรักษานักบุคลากร และด้านการให้นักบุคลากรพ้นจากงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ สุวรรณ (2550) ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านการลาออกจากราชการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณันทารุ่งเนียม (2547) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ด้านการควบคุม กำกับติดตามและนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการสรรหานักบุคลากรและคัดเลือก และด้านการวางแผนอัตรากำลังคน ด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน

2 ด้านคือ ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านการดำเนินการทางวินัยและร้องทุกข์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารบุคคล มีปัญหาส่วนใหญ่คือ มีครูไม่ครบชั้นเรียน รองลงมาคือ ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูมีภาระหน้าที่อื่นนอกจากสอนมากเกินไป และครูส่วนใหญ่ไม่กระตือรือร้นที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง

1.5 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ เปลี่ยนระบบการเรียนการสอนจากเดิมที่สอนวิชาศาสนาเพียงด้านเดียวมาเป็นการสอนด้านศาสนาควบคู่สามัญ หรือการเปิดโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการของชุมชน โดยที่ยังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น สิ่งอุปโภค บริโภค รองรับปริมาณจำนวนนักเรียนไม่เพียงพอ เช่น น้ำดื่ม ร้านอาหาร ด้านอาคารสถานที่สามารถรองรับปริมาณนักเรียนไม่เพียงพอ เช่น ห้องสุขา สถานที่อาบน้ำละหมาด ห้องละหมาด โรงอาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาส่วนใหญ่คือ ชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนขาดความพร้อมที่จะสนับสนุนโรงเรียน รองลงมาคือ ขาดแคลนบุคลากรและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเกี่ยวกับเทคโนโลยี การเงินไม่ชัดเจนยากต่อการบริหารจัดการ และสภาพอาคารเรียนชำรุดทรุดโทรมและไม่เพียงพอ สอดคล้องกับ ชร สุนทรายุทธ (2550) ที่กล่าวว่า ในด้านการบริหารงานพัสดุและครุภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ การรับสินบน หรือคอร์รัปชัน ผู้ขายมีปัญหา พัสดุล้าสมัย ระบบการควบคุมพัสดุมีจุดอ่อน ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานพัสดุ ครุภัณฑ์ ยังแฝงด้วยความทุจริต ความฟุ่มเฟือย ความสูญเปล่า การสูญเสียโอกาสอีกด้วย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้น ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญทั้งครูชายและครูหญิงเท่าเทียมกัน นับตั้งแต่การพิจารณาบุคคลเข้ามาทำหน้าที่เป็นครูของโรงเรียน ตลอดจนการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูระหว่างปฏิบัติหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นครูชายและครูหญิงจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกันด้านบริหารวิชาการ และด้านบริหารงานบุคคล โดยผู้บริหารชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารชายมักได้รับการแต่งตั้งหรือทำหน้าที่ ในด้านนี้มากกว่าผู้บริหารหญิง เพราะเป็นด้านที่ต้องอาศัยวุฒิภาวะ การตัดสินใจ ที่เด็ดขาดและชัดเจน และด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบที่มากกว่าอาจทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี

ส่วนรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกันด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี มีประสบการณ์ในการบริหารความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปีจึงมีความคิดเห็นด้านความเสี่ยงน้อยกว่า

2.3. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพื้นฐานการศึกษา ความรู้ ความคิดของผู้บริหารอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวว คำนันท์ (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากประสบการณ์เกิดจากศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติงานมีความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การทำงานที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพ การฝึกอาชีพ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ผู้มีประสบการณ์ทำงานมากจะมีการสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ มากทำให้มีความรู้ความเข้าใจ มีแนวทางการแก้ปัญหา หรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทารุ่งเนียม (2547) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน บุคลากรมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์จิ๋วแก้ว (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารในจังหวัดพิจิตร พบว่า การบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารในจังหวัดพิจิตร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวว คำนนท์ (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกัน พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น ที่แตกต่างกันโดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และ 11-20 ปี อยู่ในระดับน้อย ส่วนผู้มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน 21 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์จิราแป้นบัว (2550) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่างก็มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง มาดิษฐ์ (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานในการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างก็มีการบริหารงานในการเป็นนิติบุคคลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กระทรวงศึกษาธิการ ควรนำผลวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบาย เพื่อเป็นการปรับปรุงและกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกแห่งอย่างทั่วถึง
3. สถานศึกษาควรจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา โดยเฉพาะแนวทางในการบริหารความเสี่ยง โดยมีระบบการกำกับติดตามความเสี่ยงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการบริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
2. การพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษา